

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ಕಾಳವರಿಗೌಡ.—ಇದೆಲ್ಲಾ ಆದದ್ದು ನಿಜ. ೨೦ ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಪುರಸಭೆಯವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತಡೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ, ತಡೆ ಆಜ್ಞೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣವೇ ತಡೆ ತೆರವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಸ್ಟೇ ತೆರವು ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಲ್. ತಿಮ್ಮೇಗೌಡ.—ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಈ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನತಾ ಹೌಸ್ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದುಡ್ಡು ಆದರೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆ ಜಮೀನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ಜಮೀನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡಿಲೈ ಬಗ್ಗೆ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಗಮನಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು ೩೫ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨೨,೦೦೦ ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ, ಜನತಾ ಹೌಸುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ೨೨೫ ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ. ವಿಶೇಷ ವಕೀಲರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವಿ. ಪತ್ತಾರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೇ ಕೊಡುವುದು ಬಂದು ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ವಿಶೇಷ ವಕೀಲರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ

ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಸಿಂಗ್.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Installation of Irrigation pumpsets in Harapanahalli and Hadagali taluks.

124 SRI KARIBASAVANA GOWDA (Hadagali).—Will the Minister of State for Major and Medium Irrigation be pleased to state.—

(a) whether the Government is aware that Irrigation Pumpsets ranging from 10 H.P. to 40. H.P. are installed on the bank of the T.B. River in H. Halli, Hadagali and H.B. Halli taluk since the last 8 to 10 years, irrigating hundreds of acres of lands,

(b) the amount of revenue derived by the Government during the last 3 years on account of water rate and the like in the above area

SRI B. B. CHIMMANAKATTI (Minister of State for Major and Medium Irrigation).—

(a) Twenty Six irrigation pumpsets in Harapanahalli taluk and 24 in Hadagali taluk, are installed. Permission has been given for

a period of 5 years. No pumpsets have been installed in H.B. halli taluk for the purpose of irrigation.

(b) No revenue has been realised in respect of this item for the last 3 years.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ೧೦ ರಿಂದ ೪೦ ಅಶ್ವ ಶಕ್ತಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ರೈತರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ತುಂಗಭದ್ರ ದಂಡಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಜನ ರೈತರುಗಳೂ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ನದಿ ಮೂಲದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಬಿಡುವಂಥ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನೀರು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ನೀರು ಪಡೆದಂಥ ರೈತರು ಮೂರನೇ ಒಂದು ಅಂಶ, ಅದರ ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೆಳೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುದಾರರಿಗೆ ರೈತರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಂತೆ, ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಕೇಳಿ,

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.—ತುಂಗಭದ್ರ ದಂಡ ಮೇಲೆ ೧೦ ರಿಂದ ೪೦ ಅಶ್ವ ಶಕ್ತಿಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮೋಟಾರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೦,೦೪೫.೨೫ ಪೈಸೆಗಳು ಬಂದಿದೆ, ೧೯೭೯-೮೦ ರೂ ೩೪,೦೮೬.೪೫ ಪೈಸೆಗಳು ಬಂದಿದೆ. ೧೯೮೦-೮೧ ರಲ್ಲಿ ೪,೮೯೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಡಗಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೯೭೮-೭೯ರಲ್ಲಿ ೬೦ ರೂಗಳೂ ೭೯-೮೦ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರದ ೧೬ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ೮೦-೮೧ರಲ್ಲಿ ೨೨೪೪.೪೨ ಪೈಸೆ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳು ೭೭; ಹಡಗಲಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವು ೨೦೬.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.—ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರು ೫ ಅಥವಾ ೭ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ೧೦ ರಿಂದ ೪೦ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜಮೀನು ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಎಕರೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಅವರು ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ರೈತರಿಗೆ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬೆಳೆ ದಂತಹ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ೩೩ ಪರ್ಸೆಂಟನ್ನು ಆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಿದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಇದು ಕೇವಲ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಒಂದು ನೂರು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್‌ಆಥರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅನ್‌ಆಥರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವವರು ಮತ್ತು ೫-೧೦ ಹೆಚ್. ಪಿ.ಗೆ ಪರ್ಮಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ೪೦-೫೦ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಬಸವನಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ೪ ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಮೂರು ವರ್ಷ ದಿಂದ ಕರ ಬಂದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ೭½ ಹೆಚ್. ಪಿ. ಮೇಲೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಿ. ಚಿಮ್ಮನಕಟ್ಟಿ.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ರಂದು ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಉಂಟು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದಷ್ಟೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ರಿಯಾಯಿತಿ ನೀಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅನ್‌ಆಥರೈಸ್ಡ್ ಆಗಿ ಏನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕರ ಹಾಕಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂದಾಯವಾಗಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ವಾಟರ್ ರೇಟ್ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ವಸೂಲ್ಯಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Short Notice Question and Answer

Denudation of Tank Bund in Ankola Taluk, Uttara Kannada District.

20 SMT. ANUSUYA GAJANANA SHARMA (Ankola)—Will the Minister for Transport and Minor Irrigation be pleased to state.—

(a) whether it has come to the notice of Government that hundreds of acres of fertile land, coconut trees and backyard of houses have already been destroyed by denudation due to continuous breach of river on the bank of Gangavali river near Hadava Village in Ankola taluk, Uttara Kannada District;

(b) whether it has come to the notice of the Government that many ryots and poor people are migrating to other places due to this havoc;

(c) the measures taken by the Government in this behalf?

SRI M. M. J. SADYOJATHA (Minister for Transport and Minor Irrigation).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) It is likely that the lands of Hadava and Hitchkada Villages which are on the right bank of Gangavali river and also the lands adjacent to these villages are likely to be affected by soil erosion due to sea waves. The fertility of the land would be lost due to this havoc of mixing up of salt water. Some remedy has to be found out to this problem. It is proposed to construct a protective embankment at Gajani lands along side the Gangavali river to protect from soil erosion. A Project report was prepared for construction of 1610 meter long embankment at an estimated cost of Rs. 2,50,000 (at the Divisional Schedule Rates of 1980-81) covering the Gangavali River Bank at Hadava and Hitchkada villages to protect about an area of 104 acres. Besides, an estimate for Rs. 13.11,000 has now been prepared for construction of 1920 meter long embankment, keeping in view the hardships of the local ryots. By this about 296 acres of land would be protected from the havoc of salt water. The question